

MAANDBLAD
van de vakbond
leerkrachten

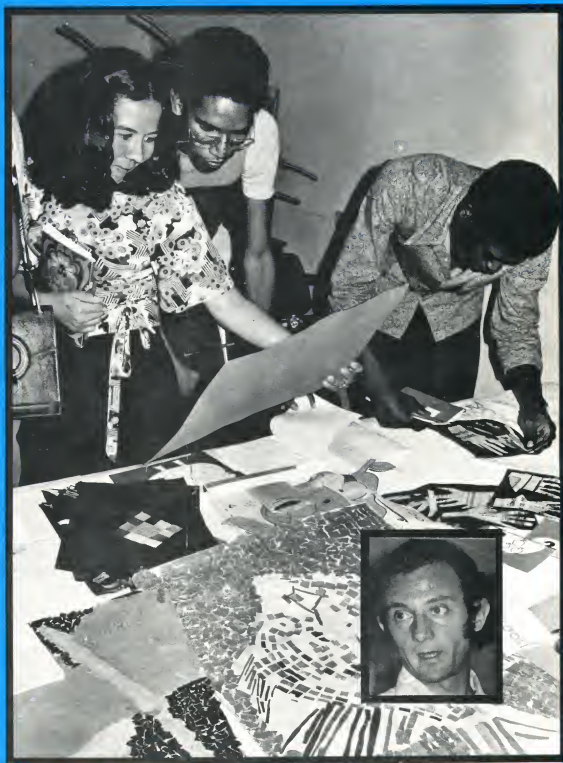
aruba

onderwijsdag basisselectie

drs. j. simo

vogelstand aruba bedreigd

5^e JAARGANG
FEBRUARI 1974 **2**

hoofdactecursus

Algemene Bank Nederland N.V.

aruba branch

nassastraat 89

b. v.d. veen zeppenfeldtstraat 67

**goede
service
in moderne
sfeer**

GAARNE TOT UW DIENST

bij

MARISKA

vindt u (bijna) alles voor
school of thuis

BOEKHANDEL MARISKA
trefpunt voor jong en oud

TOPCAR n.v.

**it's
the real
thing**

VO no. 2 r m

redactie:

j. juten, drs. g. j. kolmus, mej. e. polak,
f. bayens
redactieadres:
paradera 82
bank:
a.b.n., banknr. v. 62583
t.n.v. "vorm"
layout:
r. en j. de graaff
tekeningen:
j. g. m. strick
drukkerij:
v.a.d. (offset)

abonnementen (op aruba alleen voor personen buiten het onderwijs): f. 15,- p. jaar

hoofdbestuur vla:

voorzitter:
p. e. croes, emmastraat 40, tel. 1790
secretaris:
c. betram
penningmeester:
j. van dijk, p.o.b. 517
leden:
j. autsema, v.w.o./h.a.v.o.
mevr. c. norder, mavo en pub. rel.
mej. j. francis, n.o.
mej. t. pengel, b.b.o.
mej. m. winklaar, v.o.

bestuursadres:
p.o.b. 582, oranjestad
vergaderplaats:

commercial building, wilhelminastr. 40,
tel. 4219. vla-leden die hier willen
vergaderen kunnen de sleutel op het
kantoor afhalen.
rechtkundig advies:
u kunt zich wenden tot de heren:
k. norder, spaans lagoenweg 15, tel. 7191
en j. klein, brazil 23, tel. 7255

onderwijs- dag b.o./v.o.

Dr. Joseph Simo, socioloog, linguïst en opvoedkundig adviseur, kritiseerde in het begin van de middag de houding van onderwijzers die hij hier op de Antillen aan het werk had gezien en demonstreerde aan het eind van de middag wat voor eindeloze mogelijkheden er nog bestaan op het gebied van leermiddelen.

belangwekkende gebeurtenis

Toen David Mackay, een van de medewerkers van het Pedagogisch-Didactisch Bureau afd. Bovenwinden aldaar zoveel zittenblijvers zag, dacht hij: "I did not know that education was a process of keeping seats hot . . ." Is onderwijs door de vele zittenblijvers op onze scholen dan toch niet geworden tot het warm houden van schoolbankjes totdat zij te heet worden en een drop-out volgt? Wat is de rol van het bovengenoemde P.D.B. bij het zoeken naar oplossingen voor dit probleem? Taalprojecten? Nieuw leer-materiaal? Of ligt het aan de houding van de leerkracht? Om over dit soort vragen van gedachten te wisselen organiseerde de sectie Basisonderwijs van de VLA in samenwerking met het Departement van Onderwijs op 31 jan. j.l. in Kas di Kultura de jaarlijkse onderwijsdag.

deze maand:

Mensen met jarenlange praktijkervaring voor de klas gaan weer terug naar de schoolbanken. Zonder de VLA was de nieuwe hoofdacteurscursus niet van de grond gekomen, pag. 8 e.v.

● Aruba krijgt een P.D.B. Een minister wil zichzelf overbodig maken en stelt daarbij prijs op medewerking van de VLA. De aanpak van de mouw. Bestuursmededelingen, pag. 6 en 7.

● Kent u drs. Simo? Nee? Dan mag u van geluk spreken. Want de houding die deze linguïst, socioloog en opvoedkundig adviseur uit Barcelona gedurende zijn verblijf van 13 maanden hier op de Antillen bij sommige leerkrachten zag, was om te huilen. Ze praten alleen maar over geld, ze hadden beter in de handel kunnen gaan. Sommigen komen hier alleen maar om een lange vakantie te hebben en een paar babie's te krijgen. G. J. Kolmus doet verslag van een stampvolle onderwijsdag, pag. 1 e.v.

● Willem Aalbers, onderwijzer aan de Don Boscoschool reageerde met een open brief aan drs. Simo. Is 'te nou helemaal', pag. 5.

● Mensen die niet opgewassen zijn tegen een bepaalde situatie krabben bijv. op hun hoofd. Een pelikaan doet net zoiets als hij niets gevangen heeft. Hotel Sheraton watert af in de salin'ja; daar worden dikwijls zeldzame waarnemingen gedaan. Vogels van Aruba. Kees Hey, pag. 12.

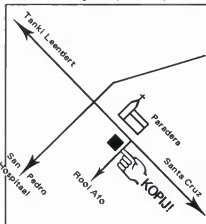
● Schoolsoftbaltoernooi, fotoverslag van F. Kunst, pag. 14.

● "Wachten op Godot," fotoreportage van een geslaagde opvoering, pag. 16.

De redactie vergadert op 15 februari.
Kopij voor maart inleveren t/m 27 feb.

BIJ DE VOORPLAAT

Tijdens de onderwijsdag van de basissectie van de V.L.A. op 31 januari j.l., werd er een tentoonstelling gehouden van zelfgemaakte leermiddelen. Deze leermiddelen werden door collega's op Sint Maarten gemaakt en gebruikt o.l.v. de heren Mackay en Simo, leden van het P.D.B. aldaar. De Arubaanse collega's waren vol bewondering.
Inzet: drs. J. Simo. (foto: R. de Graaff)

De belangstelling was zeer groot. Er moesten mensen in de grote zaal blijven staan. In de middag kwamen nog collega's van andere onderwijssecties hun belangstelling tonen. Op de voorste rij, waar een korte "staande receptie" werd gehouden en extra koffie werd rondgebracht zagen wij tussen de sprekers van deze dag de heer Sprockel, gedeputeerde Trinidad, de heer F. J. Tromp, frère Bonificius, de inspecteurs Rosenstand en Peterson, de heer Snijders uit St. Maarten en Dr. Driessen. Als inleiders waren uitgenodigd: de heer N. Coffie, die de plannen van het P.D.B. uit te doen zien met speciale aandacht voor het Engelstalige project van de Bovenwinden, de heer David Mackey, die over een nieuwe senpak van onderwijzen en leren zou vertellen en de heer Joseph Simo (net als de heer Mackey medewerker P.D.B. of de Bovenwinden) die de „houding“ van de leerkracht onder de loupe wilde nemen en tevens de tentoonstelling zelfgemaakt leermateriaal zou leiden. Hieronder een korte samenvatting van de discussiestof en enkele kanttekeningen.

tekeningen: w. van romondt
foto's: r. de graaff

DRS. N. COFFIE:
„ANTILLIANEN ZIJN BANG VOOR HUN EIGEN TAAL . . .“

wat doet het p.d.b.?

"Het P.D.B. doet niets" of "ze praten al jarenlang en ik wil ze niet op mijn dak" zijn uitspraken die je in de onderwijswereld wel eens tegenkomt. De heer N. Coffie, belast met de leiding van het pedagogisch-didactisch bureau waaraan inmiddels een nieuwe psycholoog en orthopedagoge verbonden zijn, sprak in zijn inleiding over een *communicatiestoornis*. De ouders en leerkrachten van de kinderen aan de ene kant en de medewerkers van het p.d.b. aan de andere kant kennen elkaar niet! De invoering van het papiamentu op de basisschool wordt door zeer vele ouders nog steeds gezien als een door de duivel ingegeven gedachte. "Ze zijn bang voor hun eigen taal," zei Coffie.

Er zullen regelmatig *voorlichtingsprogramma's voor ouders* gehouden moeten worden. Maar ook de informatie die gericht is aan de leerkrachten levert weinig resultaat op. Informatiebladen worden niet gelezen, bij werkgroepen komt men alleen op de eerste vergadering, het bureau wordt autoritair en "van boven af werkend" gezien, terwijl de leerkrachten niet graag reacties over hun onderwijservaringen insturen.

Het p.d.b. heeft dan ook bij haar planning rekening te houden met dit soort problemen en zal trachten de samenwerking met ouders en leerkrachten te verbeteren. Zo'n onderwijzendag als deze geeft dan ook de gelegenheid de mensen over de huidige werkzaamheden van het bureau te informeren. Het in 1969 opgerichte p.d.b. had toen tot doel de plannen van de "Leersplan en Leidraad" uit te voeren. De belangrijkste zaken waren daarbij het gebruik van de moedertaal in de eerste en tweede klas van de basisschool (Engels en Papiamentu dus) en het T.E.D.-programma (Taal-Ervaring-Denken) voor de leerkrachten. Het gaat om een *schoolvoorbereidingsprogramma* waarbij aan de orde komen: taalprojecten (onderwerpen die het kind interesseert), technieken van voorbereidend rekenen, een cursus Nederlands. Vier leerkrachtelidsters zijn ter oriëntatie op gebied van "de taal van het kind" naar Neder-

land gestuurd, waarna met een Amerikaans programma op vier proefscholen geëxperimenteerd kon worden. Ook werd gewerkt met een programma voor 5-jarige kinderen, die inmiddels als leerlingen van de eerste klas aan papiamentu als voertaal toe zijn. Dit gebeurde allemaal niet en men vroeg zich af of het experiment mislukt was.

Naast de reeds genoemde communicatiestoornissen waren er volgens de heer Coffie nog andere tekortkomingen n.l. bij de opzet: a. men vergist zich in de beschikbare mankracht, b. tijdplanning verkeerd, er was geen ruimte voor bijsturen. Wat betreft het moedertaalproject op de Bovenwinden kan men nog steeds beschikken over twee mensen met ervaring, die in deze kleinere gemeenschap werkzaam zijn.

De heren Mackey en Simo introduceren het Engels in alle eerste klassen en begonnen met bijscholing (language and educational course) waarnaast een 3-jarige opleiding voor leerkrachtelidsters en leerkrachten eerste en tweede klas van het basisonderwijs in het Engels. In 1976 zullen de eerste examens worden afgenomen.

toekomstplannen van het p.d.b.

in discussie

Samenvattend komen de toekomstplannen van het p.d.b. op het volgende neer: Meer samenwerking met leerkrachten en ouders. Introductie van de programma's op alle leerkrachten. Dit jaar nog zal introductie van papiamentu plaats vinden in de eerste 3 klassen (volgens de heer Coffie is het in geen 15 jaar haalbaar het hele onderwijs in het papiamentu te geven). Meer onderwijs in vakken, uitbreiding van proefklassen, meer studiecommissies (lezen, rekenen e.d.). Het zoeken van een geschikte methode om het Nederlands aan het kind te leren. Mogelijk zal er worden samengewerkt met Suriname, vooral in verband met taalmethodes. Deze plannen vormen uiteraard veel stof voor vragen en discussie.

Kort samengevat komt het op het volgende neer. *De heer Coffie benadrukte nog eens*

dat het voertaalprobleem, zoals dat ook aan de orde is gekomen in N. Prins: "Kabes Duru?" momenteel het grootste vraagstuk is. Dat betekent niet dat er geen andere problemen zijn. Wel kan het werken "op eigen houtje" tot mislukkingen leiden, dus dat moet worden voorkomen.

Verder vindt de heer Coffie het jammer, dat er leerkrachten zijn die geen enkele aandacht besteden aan het Nederlands. Taalontwikkelingsprogramma's zijn een grote noodzaak. Ook moet men niet ongerust zijn over de z.g. "experimenteerleerkrachten". Deze kinderen zijn zeker nooit slechter dan andere leerkrachten, ze zijn zelfs vlوتر en drukken zich beter uit. "Waarom blijft Nederlands nog steeds gehandhaafd, vooral als we weten dat er zo weinig leerlingen verder studeren?" was een vraag uit de zaal. Coffie is het eens met de mening dat men voor verdere studie geen Nederlands nodig heeft, maar er zijn andere problemen; a. de leerkrachten zijn onzeker over de beheersing van hun papiamentu, b. er zijn geen methoden, we zullen ze zelf moeten maken. Lessen in papiamentu op de pedagogische academies blijken noodzakelijk te zijn. Inmiddels is men op de APA daarmee gestart en is op Curacao de eerste l.o.-akte Papiamentu uitgereikt. De leescommissie koos voor de door Maduro gewijzigde spelling Romer. Een belangrijk vraagstuk blijkt dat van de Engelstalige kinderen (16%) op Aruba te zijn. Als zij zich later als Arubaan gaan beschouwen zullen zij papiamentu moeten leren (wat veel reeds beheersen) of het Bovenwindse project zou ook op hen van toepassing moeten zijn. "Een minderheid zal zich altijd moeten aanpassen aan de meerderheid" zei de heer Coffie.

Voor de kinderen van contractanten zal een "internationale school" opgericht moeten worden om ook in deze behoefte te voorzien. Uit de discussies is weer eens gebleken hoe complex dit vraagstuk is.

teachers are human after all . . .

In de Bovenwindse proefklassen worden kinderen in hun moedertaal (Engels) onderwezen, terwijl gewerkt wordt met een

nieuwe aanpak van onderwijzen en leren. David Mackay, medewerker p.d.b. bij deze Bovenwindse projectklassen, ontdekte dat ook op St. Maarten, Saba en St. Eustatius nog geen kwart van de kinderen werkelijk kunnen op school tot uiting komt. "Veel kinderen op de kleuterschool worden onderschat, ze kunnen méér, ook lezen en schrijven," aldus Mackay. De indeling in kleuter- en schoolkindperiode en de daarbij horende scholienindeling zoals wij die kennen, spreekt deze Engelsman niet aan. Ook weten wij veel te weinig van de achtergronden van de kinderen, want wat zij tenslotte op school moeten leren, moet uitgaan van datgene wat ze al geleerd hebben. In de "pilot classes" van St. Maarten staat bij de ontwikkeling van het leerplan het kind centraal. Dit vereist een totaal andere houding van de leerkracht. Niet de ouderwetse "talk and chalk"-methode waarbij de leerkracht autoritair aan het woord is met het krijtje in de hand en de kinderen maar zwijgen.

"Je ziet de kinderen soms zonder zelfvertrouwen de klas binnenkomen." "Geef hen ervaringen als jonge studentjes waardoor zij meer gevoelens van eigenwaarde krijgen," vindt Mackay. Zij voelen hun falen teveel, vooral als ze nog niet aan bepaalde activiteiten toe zijn en de leerkracht in hun nabijzijn zegt: "They are stupid . . ." Het leerplan moet van de behoeften van het kind uitgaan, rekening houden met zijn eigen tempo en wijze van leren. Rekening houden met het milieu van het kind wil zeggen nagaan wat de kinderen reeds weten voordat zij op school komen, welke kenmerken hun sociale gedragingen vertonen, of ze hun gevoelens kunnen uitdrukken. Is er sprake geweest van enige esthetische en lichamelijke opvoeding thuis? David Mackay wijst nog eens op de grote waarde van een goed contact tussen leerkrachten en ouders. Helaas komen nog teveel ouders naar school alleen als er iets loos is. In de Londense volkswijken hoorde Mackay na een geslaagd contact met ouders hen tegen elkaar zeggen: "Teachers are human after all . . ."

discussie: "dutch is seen as salvation"

De drie pilot classes waarmee gewerkt wordt tellen de volgende aantallen kinderen: In St. Maarten 37 leerlingen, op Saba 28 leerlingen (Mackay beveelt dit aantal aan) en in St. Eustatius 42 leerlingen.

Het voortaalprobleem geeft veel onzekerheid. "Wat willen de mensen later?" "Willen ze tweetalig zijn?" Veel ouders geloven dat je alleen met Nederland verder kunt komen. "Dutch is seen as salvation . . ." vindt Mackay. Men zal er naar moeten streven het Caribisch gebied als een eenheid te zien en trachten te komen tot samenwerking.

why are they teachers at all . . .

De Nederlanders—Antilliaanse eilanden behoren tot de Caribische regio die voor vele uitgezonden leerkrachten volslagen onbekend was, totdat zij hier kwamen leven en werken.

Het onderwijs op deze eilanden is noodzakelijk aan verandering toe, omdat het niet werkt. Dit constateerde Joseph Simo, ook één van de P.D.B.-medewerkers op de Bovenwinden. De zwakste punten van het systeem zijn: a. de vreemde voortaal waarin de kinderen worden onderwezen, b. een leerplan dat ver achterloopt op de moderne pedagogische inzichten (het is 19e eeuw). Enkele opmerkingen van Simo m.b.t. tot de voortaal: Het is een *basisprincipe* van het

onderwijs het kind in zijn moedertaal te onderwijzen.

De taal van het onderwijs is de taal van een handjevol vreemdelingen en niet die van het dagelijks leven. Naast Engels kent men Spaanse invloeden van Puerto Rico. Volgens Simo is de situatie van deze Windward islands te vergelijken met wat in "Kabes Duru?" staat over de ABC-eilanden. Al met al zijn de kinderen in feite vreemdelingen in de school van hun eigen land.

En in hoeverre loopt het leerplan achter? Moderne inzichten wijzen reeds lang op de grote behoefte van het kind om te experimenteren, de noodzaak het kind daarmee directe ervaring te geven om zijn creativiteit en eigen taal te ontwikkelen.

Op de Bovenwindse scholen is lezen nog steeds het samen opzeggen van zinnetjes die niet begrepen worden (als kerklitjijn), schrijven is het zonder enige inhoud en fantasie eindeloos herhalen van letters en woorden; rekenen leidt niet tot gebalgep en

niet eens, zij spreken soms niet eens de taal en zien deze eilanden als copieën van Nederlandse gemeenschappen. Simo vindt dit soort mensen vermoedelijk eigenwijs, want: "If courses are offered to them to improve their poor knowledge, they will not even consider it for they feel that they "know everything" and that "one can't do very much with these children. . ." Zij doen wat de wet van hen vraagt: leren lezen, schrijven en rekenen en verder wachten op de dag van de terugkeer. En als ze dan nog op tijd kwamen, maar nee: "All their attitudes show a lack of care: they arrive at school late (and, of course at 1.01 in the afternoon they are already gone), after the end of recess they continue chatting." Verder zorgen zij niet goed voor de kinderen, bereiden hun werk niet goed voor en vaak bereiden zij helemaal niets voor.

Dit soort mensen zoeken elkaar bijbaar op want volgens Simo gaan zij niet eens met de bewoners van het eiland zelf om. Dat zal dan

MR. DAVID MACKAY:

„I DID NOT KNOW THAT EDUCATION WAS A PROCESS OF KEEPING SEATS HOT . . .“

wordt op geen enkele wijze gerelateerd aan de levenspraktijk.

Voor de goedwillende leerkrachten wordt het onderwijs tot een zinloze bezigheid, wat ze ook proberen te doen. Aan de andere kant heeft de heer Simo op de Bovenwinden een aantal houdingen bij leerkrachten ontdekt die zelfs schadelijk zijn voor de ontwikkeling van deze "Windward children." Maar ja, hoe worden ze geselecteerd?

Simo: "The criteria on which they are selected are exclusively based on economics." Bijvoorbeeld: bij voorkeur moeten man en vrouw bij het onderwijs werkzaam zijn, want dan is er maar één huis nodig. Aan de andere kant krijgen ze geen "special training" voordat ze naar deze eilanden komen en dat, terwijl zij dat heel hard nodig hebben. Het kost de overheid maar geld, ze hadden beter thuis kunnen blijven, vindt Joseph Simo. Zij willen vreemdelingen blijven en tonen geen interesse in de gemeenschap, terwijl de school niet is los te denken van deze gemeenschap. Ook kennen zij de cultuur en waarden van het volk dat zij onderwijzen

ook wel de reden zijn dat ze de achtergronden van de kinderen niet kennen. Ze zijn zelfs openlijk onsympathiek tegenover deze kinderen en spreken over deze jonge Antillianen als over "domme kinderen." Maar weten zij dan niet dat juist zij verantwoordelijk zijn voor het falen van deze kinderen? Why are they teachers at all . . .? vraagt Simo zich af.

De motieven die geleid hebben tot het komen naar de Antillen hebben allesbehalve met onderwijs te maken. Meestal is het voor een jong stel een lange vakantie met één of meer babies. Soms is het voor de man een gelegenheid de dienstplicht te ontwijken. Hoe dan ook: beach, feestjes en reises trekken ook dit soort mensen aan. Na zo'n periode gaan ze ook "back to civilisation."

Helaas bevinden zich onder deze mensen ook Antillianen die vreemdeling op eigen bodem zijn en ook over "teruggaan" naar Nederland denken, het land waar vóór meer te doen valt . . . (nou hoort u dat ook eens van een ander, denk ik hierbij, g.j.k.). Gelukkig voegt Joseph Simo er wel aan toe dat deze

negatieve attitudes niet op alle leerkrachten slaan.

"Ik zie bepaalde gezichten voor mij wanneer ik dit zeg..." Sommigen van ons kunnen dan ook gerust zijn. Inspecteur Peterson wist trouwens in de wandelgangen te vertellen dat ook hij dergelijke mensen weet aan te wijzen, gelukkig niet al te veel. Maar hoe staat het met ons Benedenwinders? Why are we teachers at all...?

workshop en show

De theoreen van David Mackay en Joseph Simo werden aan de hand van concrete voorbeelden steeds duidelijker. Een serie slides van de pilot classes werd getoond, waarbij je kinderen bezig zag met de "sentence making"-methode. Zelf woorden en zinnen maken in eigen tempo.

Voorts gaven Simo en Mackay een uitgebreide uitleg bij de tentoonstelling van zelfgemaakt leermateriaal uit de teachers workshops op St. Maarten. In Engels met

Grote belangstelling bestond er voor de demonstratie van de tientallen zelfgemaakte leermiddelen op Sint Maarten.

De heer David Mackay legt de werking van een leermiddel uit.

duidelijk Spaans accent vertelde Simo bij zijn inleiding dat de eigen ervaringen en omgeving van het kind uitgangspunt is en dat stimulering van de creativiteit van de leerling voortdurend de aandacht heeft in deze werkwijze. Niet die landschappen, torens en levensstijlen van andere landen in de boekjes, maar een muur vol zelf gemaakt materiaal uit eigen omgeving.

Een belangrijk aspect hierbij is het gebruik van waardeloos materiaal variërend van lege sigarettendoosjes via kurken, schelpen tot kartonnen dozen in allerlei kleuren.

Het materiaal wordt gebruikt binnen een aantal onderdelen van het *leerplan*: vertellen en taalontwikkeling, wiskunde, inleiding in de wetenschappen, kunst, "model making," muziek.

Aldus kunnen modellen van huizen worden gemaakt met behulp van schoendozen en met allerlei soorten materiaal straten, bomen, dieren, auto's. Hele experimenten worden uitgevoerd (zeewater en regenwater-experiment) van de door de heer Simo goedgeschouwde produkten las je de onderwijs-principes af: eigen interesse en omgeving, creativiteit en inventiviteit, persoonlijkheid (eigen keuze van kleur, vorm, materiaal). Theorie en praktijk gingen hand in hand en dat stelde heel wat eisen aan de leerkracht.

terugblik

De rapportage hierboven geeft een zeer onvolledig beeld van deze geslaagde onderwijssdag. Er is uiteraard nog veel meer gezegd en getoond. Misschien is het mogelijk dat één of meer deelnemers aan deze dag wat van zijn of haar aantekeningen uitwerkt.

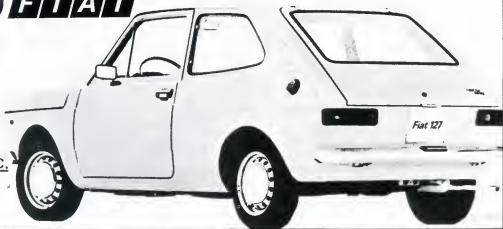
In ieder geval is het een uitstekend idee geweest van de organisatoren om op zo'n manier de Bovenwindse eilanden wat dichterbij Aruba te brengen en te zien hoe daar naar oplossingen wordt gezocht.

Hopelijk worden een aantal gemeenschappelijke problemen herkend. In de vorige nummers van dit blad zijn zeker ééndzelfde gedachten terug te vinden. Wat de onvrede over het onderwijs betreft: deze komt volgens een recent gehouden UNESCO-onderzoek over de gehele wereld voor. In het Rapport Faure dat tot titel draagt "Learning to be" wordt ook gewezen op het grote belang van onderwijs aan kleuters, de noodzaak het onderwijs eindelijk eens aan te passen aan de leerling, het opvoeder-zijn(houding) van alle leerkrachten. Onderwijs moet een VOLKSBEWEGING zijn aldus het rapport, in ieder geval niet het zwaar houden van schoolbanken.

...de beste aankoop is de economische klasse - auto **FIAT**

nu met de goedkope 127
twee-deurs saloon
drie-deurs station
tevens: de 1400 cc.
special vier-deurs,
in standaard of met
automatische transmissie

VIANA AUTO SUPPLY CO., INC.
San Nicolas, Tel. 5120-5121
NATIONAL MOTORS
Dakota, Tel. 1505-3027

OPEN LETTER

to drs.
joseph simo

Dear Mr. Simo,

The Dutch have always been peculiar and so are of course also the Dutch teachers, but after listening and reading your speech, I would rather say they are horrible and disgusting.

I have the honour to be one of those horrible Dutch and I should like to say a few words about some points of your "speech".

The reason I do it now, is because my Dutch was up after your "speech" and when discussing things one should not be too excited for one could get in Dutch.

It is true that often a criterion on which one is chosen is economically. But does that imply that one should be a bad teacher and moreover are we to be blamed for that?

It is true that we did not get a special training. But would not that be a fine task for a P.D.B.? So perhaps it would be possible to avoid many disappointments for children, teachers and of course the staff of a P.D.B. Perhaps you will consider this as a Dutch comfort, but again are we to be blamed for that?

We are foreigners, but it is a great mistake to say that we would not be concerned at all about local society.

But when asking or saying something about local society we hear: "You are a foreigner," or even we get the odium of being neo-colonialist.

So, why get in Dutch because one is Dutch?

I admit that my knowledge of the culture is poor, however I am looking forward to enlarge it.

Is it to be found in big cars with airco out of the USA?

Is it to be found on television looking at Dark Shadows?

Is it to be found in the movies looking at Kung Fu?

Is it to be found in looking at car-races on the Boulevard at 2 o'clock Saturday night?

Is it to be found on channel 90 listening all day to the same "soul-less entertaining" English songs?

Is it to be found in reading De Beurs, an Antillian paper, which for lack of better copies full pages from the worst Dutch paper?

Or is it to be found in the caves where the Indians sometimes used to live, but where you can not enter, because they have been destroyed by which culture —harharian?

Or is it to be found in those curucu-houses where you can not get without breaking a leg on account of car-wrecks there thrown by whom?

Or is it to be found in the San Nicolas water-tower, where a Dutch archaeologist with very limited means tries to save things of Aruhian history, though it seems that the Aruhian government is not concerned at all...?

I do not want to sneer at the culture of Aruha, but are the above mentioned items not facts, or do they only exist in my Dutch-spectacled aberration mind?

About speaking Papiamentu, I had a few lessons and now I admit I am to blame for that. I speak a very little.

I honestly must admit that this does not simplify mixing.

A Dutch lady-teacher came fresh from Holland at a school where the younger colleagues spoke Papiamentu and of course it was her fault that she had not the opportunity to learn it.

That simplifies mixing, doesn't it, Mr. Simo?

When we came to Aruba in 1972 with about 25 Dutch we were invited by the VLA one evening. We were informed that there would come an opportunity to learn Papiamentu. After having waited for four months we ourselves went to look for a master Papiamentu.

That simplifies mixing, doesn't it, Mr. Simo?

For a matter of school-business at one school the same lady-teacher invited some colleagues to her house. One of them said it was the first time a macamba invited her into her house. The Dutch teacher asked: "You did the other way round?" Silence...

And that simplifies mixing, doesn't it, Mr. Simo?

Your sociological training asks you to rely on facts. Well please show me the facts that you saw that those foreign teachers are unsympathetic towards their pupils.

I call you out to mention at what islands you have been and especially on Aruha how many schools you have visited and how many times you were there and when.

I call you out to mention how many times and where and when you have ascertained that those foreigners showed their lack of care.

Let me put against your assertion a fact.

In the schoolyear 1972-1973 the inspectors visited 100 teachers on Aruba. They reported among others the following:

The appearance of 74% was positive. Of the 26% that did not satisfy the inspectors were most of course Dutch?

The organisation of the lessons was good at 56%. Of the remaining 44% were most of course Dutch?

The correction was good at 77%. Of the remaining 23% were most of course Dutch? 86% of the teachers spoke well. Their fluency, articulation, command of the language were good. Of the remaining 14% were most of course, may-be perhaps all, Dutch?

(vervolg op pagina 10)

boekhandel
st. augustinus

abraham de veerstr. 12
curaçao

het adres voor:
al de boeken,
leermiddelen,
handenarbeid- en
handwerk materiaal
en schoolbenodigd-
heden die u voor uw
school nodig heeft

Assurantie Service Centrum Aruba

OOK UW VERZEKERINGS AGENT

- * Grote keuze in levensverzekeringen (met of zonder sparen)
- * Aandelenplannen
- * Ongevallen en jeugdongevallen
- * Ziektekosten en ziektegeld
- * Ziektekosten voor huispersoneel
- * Wettelijke aansprakelijkheid voor u en uw gezin
- * Brand en/of braak, glas, storm
- * Reisoongevallen, reisbagage
- * Kostbaarheden tegen verlies of beschadiging
- * Transportverzekeringen
- * Auto, boot, bromfiets
- * Venezuela- of Europadekking auto

VOOR ALLE
INLICHTINGEN
EN OFFERTES:

tel. 2720

Lees Tuus mededelingen

geen contact in de contactcommissie

Op 8 januari j.l. kwam de contactcommissie weer samen; hetgeen resulteerde in een reactie via Tussenvorm 37 "een droevige middag". Inderdaad is de VLA van oordeel, dat wat zich die middag (en niet alleen die middag) afspeelde droevig was. Volgens de VLA is de contactcommissie er, om een ontmoetingsplaats te hebben, waar op serieuze wijze gesproken wordt over het onderwerp en de problemen daarmee samenhangende en waar wegen gezocht en gevonden worden om de problemen te doen verdwijnen. De diverse instanties, die zitting hebben in deze commissie dienen naast elkaar te staan en niet tegenover elkaar. Natuurlijk hebben de diverse leden een andere achterban en mogelijk andere visies. Dit neemt echter niet weg, dat het mogelijk moet zijn om al samenprekend en niet "tegen" sprekend tot een oplossing te komen (n.b. let op de nuance tussen "tegen"-spreken en "tegenspreken"). Wat de VLA moet constateren is, dat er als gevolg van discussies eerder tegenstellingen opgeworpen worden, dan dat problemen geëlimineerd worden. Reeds 3 vergaderingen werd er gedelibereerd over de taak van de contactcommissie; idem over de coördinator voor het voortgezet onderwijs, etc. Enige beweging in de kwesties is er nauwelijks gekomen. De VLA hoopt, dat uit deze moeizame start, toch tenslotte een werkkommissie zal voortkomen.

p.d.b. voor aruba!

Op 14 januari j.l. had het dagelijks bestuur een bespreking met de nieuwe minister van onderwijs. Het ligt in de bedoeling van deze minister zichzelf overbodig te maken en wel in deze zin, dat er steeds meer bevoegdheden van het Land aan de Eilandgebieden overgedragen worden, net zo lang tot er niets meer voor het Land te doen overblijft. In dit verband zullen meer bevoegdheden aan de Inspectie Aruba toegekend worden. Bovendien zal uiteindelijk een hartwens vervuld worden; aan de Inspectie Aruba zal een P.D.B. verbonden worden!!! De minister stelt prijs op de medewerking van de VLA en is bereid om in alle stadia van voorbereiding van projecten, de VLA inspraak te verlenen. Behalve de lerarenopleiding kwamen ook de 3-jarige benoemingen en de hoofdacteurs aan de orde. De minister beloofde terzake zich door zijn departement te laten voorlichten.

geen drie-jarige benoeming voor vrouwelijke leerkrachten

Op 24 januari ontving de VLA een schrijven van de minister-president, de heer J. Evertz, met uitspraken betreffende de rechtspositie van de vrouwelijke leerkrachten. De ministerraad besloot om niet over te gaan tot de mogelijkheid van een 3-jarige benoeming, maar bepaalde wel, dat op zo

rechtspositie van de gehuwde ambtenares te regelen. Ook bepaalde de ministerraad, dat de gehuwde vrouwelijke leerkrachten, die bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, geen recht op pensioen hebben, een uitkering krijgen, gelijk aan de helft van het pensioen. Bovendien werd het zwangerschapsverlof geregeld.

OPROEP

Het hoofdbestuur van de Vekbond van Leerkrachten Aruba nodigt hierbij alle leden uit tot het bijwonen van de Algemene Jaarvergadering van de Bond te houden op donderdag 28 maart 1974 in het Kas di Kulture.

AGENDA

18.30 uur Huishoudelijke vergadering

1. Opening
2. Mededelingen
3. Correspondentie
4. Jaarverslag secretaris
5. a. Verslag kascommissie 1973
b. Jaarverslag penningmeester
c. Begroting 1974
d. Benoeming kascommissie 1974
6. Kandidaatstelling
7. Bestuursverkiezing
8. Rondvraag
9. Sluiting

20.30 uur PAUZE

21.30 uur "VERSIERING"

ad punt 8 en 9 van de agenda: de heren P. E. Croes en J. M. van Dijk zijn statutair aftredend. De heer C. W. A. Betram wenst ontslag te nemen als secretaris. De heer P. E. Croes is herkiesbaar. Het bestuur stelt als kandidaat-penningmeester voor: A. Engelbracht (n.o.-sekte). De leden kunnen tot vlak voor de verkiezing kandidaten stellen. Iedere kandidaatstelling moet gesteund worden door tenminste 10 leden van de VLA.

N.B. Indien het quorum niet gehaald wordt, roept het hoofdbestuur een tweede vergadering bijeen op donderdag 28 maart 1974 in het Kas di Kulture.
Aanvang: 18.45 uur. Op deze vergadering kunnen geldige besluiten genomen worden.

Het hoofdbestuur van de VLA

teleurstelling . . .

kort mogelijke termijn een commissie van deskundigen aan het werk moet gaan om de gehele

De vrouwelijke leerkrachten, die 180 dagen in dienst zijn hebben recht op 6 weken voor de vermoedelijke datum van bevalling tot 6 weken na de datum van de bevestiging. Hoewel het niet-aanvaarden van de 3-jarige benoeming voor de vrouwelijke leerkrachten (een tijdelijke, eenmalige regeling) voor de VLA zeer verheugd te constateren, dat binnen twee weken na het gesprek met de desbetreffende bewindsman, deze zijn belofte om deze zaak zeer spoedig te regelen, nakam.

Als vertegenwoordiger in de commissie wees het dagelijks bestuur de voorzitter van de VLA aan.

J. M. van Dijk niet herkiesbaar

tussenvorm

In de maand januari werden veel informaties via Tussenvorm aan de leden verstrekt, o.a. over de contactcommissie (een droevige middag) en het g.o. (het tientje). Allereerst wil het hoofdbestuur stellen, dat Tussenvorm een intern communicatiemiddel is. Tussenvorm wordt daarom nummer aan niet-leden toegezonden, dit in tegenstelling tot Vorm. In Tussenvorm verschijnen meningen van het hoofdbestuur, verslagen van vergaderingen en de mening van het hoofdbestuur over deze vergaderingen, n.l. hoe het hoofdbestuur de besprekingen ervaren heeft en waarom. Het zal dus duidelijk zijn dat Tussenvorm in zekere zin subjectief is, in deze zin, dat hierin de visie van het hoofdbestuur over de gang van zaken naar voren komt. Het is uiteraard bij een grote opslag niet te vermijden dat Tussenvorm in handen komt, waarvoor het niet bestemd is, b.v. overheidsinstanties, schoolbesturen, etc. Dit is niet erg, zolang de (niet-bevoegde) lezers het bovenstaande in de gaten houden. Hoewel hiertoe niet verplicht, is de VLA wel bereid om indien een instantie het niet eens is met het in Tussenvorm geschrevene, dit discussie te stellen. Men kan echter nooit de (vermoedelijke) schrijver van Tussenvorm voor een bepaalde publicatie verantwoordelijk stellen, daar Tussenvorm ontstaat naar aanleiding van besprekingen en beslissingen van het gehele hoofdbestuur of het dagelijks bestuur. De VLA is voor volledige openheid en wenst zich het recht voor te behouden de leden voor te lichten over alle zaken die de leden betreffen.

jaarvergaderingen secties

In de maand januari dienen volgens de statuten alle jaarvergaderingen van de secties plaats te vinden. Dit betekent veel wijzigingen in de verschillende besturen en ook in het hoofdbestuur. Zo verloor het hoofdbestuur zijn vice-voorzitter Jan Kuiper, de vertegenwoordigers van de basissectie, Betty Rasmijn en Harry Oplaat en Mirjam Pieters van de kleutersectie. Al de vertrekkenden uit hoofdbestuur en sectiebesturen hartelijk dank voor de ondervonden medewerking in het afgelopen jaar.

Tot nu toe zijn de gekozen voorzitters van kleuter-, basis- en v.w.o.-sectie bekend, t.w. Yvonne Duncan, Méchy Croes en Piet Pronk. We wensen alle sectiebesturen veel succes.

gedeputeerde van onderwijs

In de laatste week van januari werd Aruba verrast met de aanvulling en uitbreiding van het bestuurscollege. Als gevolg hiervan werd het VLA-lid, tevens hoofd van het Tharcisiuscollege, Guillermo Trinidad, gedeputeerde van onderwijs. De VLA wil hem ook in Vorm alle succes toewensen bij de behartiging van deze functie. De VLA is bereid om alle mogelijke medewerking te geven en hoopt op een vruchtbare samenwerking.

onderwijsdag voor de secties basisonderwijs en kleuteronderwijs

grote belangstelling voor de onderwijsdag

De onderwijsdag van deze secties mocht zich verheugen in een grote officiële belangstelling. Als gasten waren aanwezig: de gedeputeerde van onderwijs, de directeur van het departement van onderwijs, het hoofd van de inspectie Aruba, de voorzitter van de SKOA, de beide inspecteurs en een vertegenwoordiger van de afd. onderwijszaken. De voorzitter van de VLA kon helaas niet aanwezig zijn, omdat de dienst dit niet toeliet. Inleidingen werden gehouden door leden van het P.D.B., de heren Coffie, Mackay en Simo.

bestuurs mede delingen

verantwoordig

Op 25 januari verscheen in de Amigoe een artikel met als kop "Grote verduistering bij HWU?" en een redactioneel stuk met als kop "Verantwoording." Hierin werd gesteld, dat er bij de HWU door een bestuurslid mogelijk verduisteringen zouden zijn gepleegd, waardoor de HWU in financiële moeilijkheden is komen te verkeren. De redactie van de Amigoe zag hierin aanleiding om toezending van financiële jaaroverzichten van de vakbonden te verlangen, zodat de pers, c.q. het publiek over het financiële beleid zou kunnen oordelen.

De VLA kan zich overigens de artikelen van de Amigoe ten tijde van de ANAAB-staking in 1972 herinneren. Toen werden juist deze vakbondsleders geprezen als "verantwoordelijke" leiders. Deze leiders zegden toen toe aan acties mee te zullen doen, welke toezegging zij later niet nakwamen. Maar nu komt de aap uit de mouw. Nu zou gebelken zijn, dat met gelden van de leden gemanipuleerd is. In welke bond kan het voorkomen, dat de penningmeester geen cheques mag tekenen maar alleen de voorzitter? Indien er onjuiste toestanden in een bond voorkomen, dan dienen de leden zelf orde op zaken te stellen. Zij hebben de macht daartoe. Wensen de leden echter geen orde op zaken te stellen, dan is dit hun eigen zaak en hebben wij de wens van deze leden te respecteren. De VLA wenst zich nimmer met de interne gang van zaken in een andere bond te bemoeien.

De gang van zaken in de VLA is als volgt. Elk lid kan zodra hij dit wenst inzage krijgen in de boeken. De penningmeester wordt gecontroleerd door het hoofdbestuur en regelmatig door de kascommissie op bevel van de leden. Jaarlijks krijgen de leden een schriftelijk overzicht over het gevoerde beleid van het afgelopen jaar en de begroting van het nieuwe jaar. De penningmeester mag niet meer dan 20% over een begrotingspost en 10% over de totale begroting gaan. Zodra dit het geval dreigt te zijn, moet hij een aanvullende begroting bij de leden indienen. De leden keuren het financiële beleid goed of af.

Aangezien het financiële beleid van een bond slechts de leden van die bond aangaat, zijn er voor deze leden genoeg waarborgen voor een juist beheer van de contributiegelden. Daarom de spreuk: "een bond is, wat de leden er van maken!"

carnaval di aruba

si ta carnaval

ARUBA'S 'big 4'

VICTORIA BOTTLING CO. LTD.
San Nicolas

Naam: TROMP-HOEVERTZ
Voornamen: ANNIE HIESEN
tekst: j. jutten
foto's: r. de graaff
Adres:
Voornamen:
Adres:
Verantwoord:
Adres:

RESULTAAT VAN V.L.A.-ACTIE:

hoofdakte cursus voor 'derde rangers'

IDEALE BIJSCHOLING VOOR PRAKTIJKMENSEN

Een deel van de kandidaten die zich op het kantoor van de V.L.A. inschreven voor de nieuwe hoofdaktecursus onder het goedkeurend oog van V.L.A.-voorzitter P. E. Croes en secretaris C. W. A. Betram.

Wie het over de hoofdakte heeft, moet er tegenwoordig wel even bij vermelden wat hij bedoelt, want sinds kort kent Aruba drie verschillende hoofdaktecursussen, die gezamenlijk opleiden voor twee verschillende soorten hoofdakten: de oude, 77b en de nieuwe, 41b. Het startschot voor de jongste hoofdaktecursus, dat cursusleider Wim Driessen op ..... 1974 gegeven heeft of nog zal geven (datum zelf invullen, op het moment dat we dit schrijven is nog niet bekend wanneer de eerste lessen zullen plaatsvinden), dat startschot zal voor de V.L.A. het (voorlopige) happy end betekenen van een actie, die ongeveer een jaar geleden werd ingezet en waarbij de V.L.A. nauw betrokken is geweest.

'derde rangers'

Om het verhaal wat overzichtelijker te maken, moeten we eerst terug naar de tijd dat de onderwijzersopleiding nog in twee fasen ver liep. Eerst behaalde men na twee jaar studie de lagere akte, 77a en wie het kon opbrengen ging nog een jaartje door voor de hoofdakte, 77b (de oude hoofdakte). Later kwam daar een wijziging in en werd de lagere akte 41a en de hoofdakte 41b (de nieuwe hoofdakte). Weer later kwam er weer een verandering: de splitsing werd opgeheven, 41a werd afgeschaft; wie onderwijzer(es) wilde worden moest voortaan de hele opleiding volgen inclusief dat derde hoofdaktejaar. Zo is de situatie nu nog steeds.

Maar inmiddels werkten er op Aruba natuurlijk wel al een aantal leerkrachten van die oudere opleidingen, met alleen de lagere akte op zak. Zij behoorden tot de groep "derde rangers." Tja, en hoegaat dat, na verloop van tijd kregen sommigen toch spijt die hoofdakte niet meegekijkt te hebben. Er leek echter niets meer aan te doen, men moest zich er maar bij neerleggen.

werkgroep

Men legde zich er echter niet bij neer. Omstreeks april 1973 vormden de logenoten binnen het kader van de VLA een werkgroep. Kort daarop werd contact opgenomen met de inspecteur opleidingen onderwijzers, de heer Casseres en werd zijn medewerking gevraagd voor het alsnog creëren van een hoofdakte-mogelijkheid voor deze derde rangers. Casseres was niet bepaald wild van het plan.

Omdat zij voor de nieuwe hoofdakte gekozen hadden, zouden ze 60 dagen moeten hospiteren (20 dagen bij één of meer sociale instellingen, 20 dagen bij het basisonderwijs en 20 dagen bij andere takken van onderwijs) en dus 60 dagen uit hun werk moeten breken. Hoe moest dat opgevangen worden, organisatorisch en financieel? Bovendien wilde men Hoofdakte 41b, en daarvoor was vooropleiding 41a vereist, terwijl vele derde rangers alleen in het bezit waren van 77a; dat ging niet, aldus Casseres.

De werkgroep liet de heer Casseres weten, dat men voor de nieuwe hoofdakte had gekozen om bij te blijven met de moderne ontwikkelingen in het onderwijs. Wat het hospiteren betreft, stelde men zich op het standpunt dat het sociaal hospiteren en de 20 dagen bij een andere tak van onderwijs zonder veel moeite buiten de normale scholen van de basisschool te realiseren zouden zijn. Daar hoefde dus geen vrij voor gegeven te worden. Bleef over de 20 dagen basisschool.

oplossingen

Daarvoor had de werkgroep de volgende oplossingen bedacht:

1e. De cursisten die bij het katholiek onderwijs werkten (en dus op zaterdag vrij zijn) zouden op zaterdag kunnen hospiteren bij

goed zien én er beter uitzien

SR
op

Naam : *Louise Hertz*

Adres :

Voornamen

het openbaar en prot. chr. onderwijs (die de zegen van de vrije zaterdag nog steeds niet kennen). De cursisten van het openbaar en prot. chr. onderwijs konden hun 20 hospiteerdagen dan volmaken op de middagen dat zij vrij waren en het katholiek onderwijs doordraaide.

2e: Een andere mogelijkheid was dat men ging hospiteren op de school waar men werkte, zodat het probleem intern opgelost kon worden.

3e: Wat de financiële kwestie betreft zei men bereid te zijn vrij buiten bezwaar voor eigen rekening te nemen.

4e: Men vroeg de inspecteur of het nu echt wel nodig was dat mensen, die in veel gevallen al jaren voor de klas stonden op een basisschool, nog eens 20 dagen op zo'n school moesten hospiteren. M.a.w.: kon daar geen ontlasting van verleend worden?

Wat de vereiste vooropleiding betreft, stelde men de inspecteur voor, 77a en 41a gelijkwaardig te schten op dit punt.

data

Op 25 juni 1973 werd er een vergadering belegd over deze kwestie; de aanwezige 66 leerkrachten spraken zich vrijwel unaniem uit voor een cursus "nieuwe stijl."

Op 27 juni '73 had een delegatie van de werkgroep een onderhoud met de minister van onderwijs en de directeur van het departement, waarbij de plannen werden toegelicht.

Op 8 juli werd er een schriftelijk verzoek aan de minister van onderwijs verstuurd.

Op 29 augustus '73 werd het concept-programma van de nieuwe cursus naar de inspecteur verstuurd.

Op 31 augustus '73 werd reeds antwoord ontvangen: de bezwaren van de inspectie bleven onverkort gehandhaafd; het standpunt van de inspectie bleef ongewijzigd; aan dit programma kon geen goedkeuring gehecht worden. In de brief stond wel summier aangegeven aan welke voorwaarden de cursus moet voldoen.

Op 10 september '73 had het hoofdbestuur van de VLA een onderhoud met de directeur van het departement en de inspecteur van de opleidingen. De directeur zei toen, dat dispensatie verleend kon worden t.a.v. de vereiste vooropleiding. De inspecteur beloofde alle medewerking te verlenen, mits... het programma van theorie en hospiteren aan alle voorgeschreven eisen zou voldoen. Men ging er hierbij van uit dat de VLA met een kant en klaar programma zou komen... Ondertussen was bekend geworden, dat het departement bezig was met het organiseren van een cursus "oude stijl."

Op 19 september kwamen de derde rangers weer bijeen en spraken zich nogmaals uit voor een cursus "nieuwe stijl." De heer Driessen, directeur van de APA, verklaarde zich bereid als cursusleider op te treden.

Op 6 november '73 vroeg het hoofdbestuur de inspecteur van de opleidingen schriftelijk,

Zesender tig
aankmeldingen
in drie dagen.

Eén van de
kandidaten,
mej. Louise Hertz,
schrijft zich in
voor de nieuwe
hoofddactecursus

welke vorderingen er inmiddels waren gemaakt. Op 12 november '73 antwoordde deze, dat het beslist voorbarig zou zijn in dit stadium op deze materie in te gaan.

tweede hoofddactecursus

Op 14 november '73 ging de cursus "oude stijl" van start, geruisloos, met 10 cursisten. Een aantal van hen had bij de aanvang al gezegd over te zullen stappen, zodra men met de nieuwe cursus zou beginnen. En zo zijn we dus aangekomen bij de tweede hoofddactecursus van de drie die we in de aanhef genoemd hebben; een hoofddactecursus voor tien mensen, terwijl voor een groep die zeker 3x zo groot was niets werd gedaan.

misverstand

Op de algemene ledenvergadering van 22 november '73 sprak de voorzitter als zijn mening uit, dat het departement formeel wel medewerking had toegezegd, maar dat de eisen die hij stelde van dien aard waren, dat men er met geen mogelijkheid aan kon voldoen en er dus nooit een cursus nieuwe stijl zou komen, op deze manier.

Op 14 december '73 gebeurde het wonderlijke. Wederom vond er een bespreking plaats tussen hoofdbestuur VLA en de betrokken inspecteur en tijdens deze vergadering noteerde VLA-secretaris Betram de volgende uitspraken uit zijn mond:

- dat er blijkbaar voortdurend een misverstand bij de VLA heeft bestaan, maar dat hij altijd alle medewerking gegeven had aan de plannen van de VLA;
- dat de cursus uiteraard doorgaat;
- dat ook hij wilde dat de bevoegdheden van de derde rangers verbeterd werden;
- dat hij niet tegen het programma van de

dames was en niet tegen het comprimeren van Cuma in studieweekends;

— dat er volgens hem mensen vrijgemaakt moesten worden voor het hospiteren. Ach je moet maar denken: december is altijd al een maand van surprises geweest; bovendien werd er deze tijd een nieuw kabinet tot stand gebracht.

vamos!

Het hoofdbestuur maakte een lijst van alle eventuele docenten en nodigde hen uit voor een vergadering op 3 januari 1974 in het VLA-kantoor. Op deze avond werd uit de vergadering reeds het grootste deel van de docenten gerecrueteerd.

Op 9 januari '74 riep de VLA alle kandidaat-cursisten bijeen in het gebouw van de AFA en informeerde de hen o.a. over het programma, de docenten, de keuzevakken, het hospiteren etc.

Op 12 januari '74 verscheen dan eindelijk de volgende advertentie in de dagbladen:

De Vakbond van Leerkrachten Aruba (V.L.A.)

maakt hierbij bekend, dat de mogelijkheid bestaat tot de inschrijving voor de Hoofddactecursus "nieuwe stijl" op maandag 14 januari, dinsdag 15 januari en woensdag 16 januari 1974.

Plaats: V.L.A.-kantoor, Wilhelminastrat 40-boven
Kantooruren: van 8 tot 12 uur en van 13.30 tot 17.30 uur.

Bij de aanmelding dient de oodewijnskaart te worden overgelegd.

Het Hoofdbestuur van de V.L.A.

PRITZER + FUHRMANN

tica moderna

De animo was groot: 36 kandidaten meldden zich aan, o.a. ook enige niet-VLA-leden(!). Inmiddels was ook de staf van docenten gevormd:

Cursusleiding: Dr. W. C. H. Driessen;

Staf van docenten:

Pedagogiek: drs. E.O. Alberga: 140 uren, C. G. Tjon: 20 uren, dr. W. C. H. Driessen: 20 uren (*historische pedagogiek*); **Nederlands:** drs. A. F. Vogelzang; **Cuma:** dr. W. C. H. Driessen; **Rekenen:** H. C. A. Heidenrijk; **Geschiedenis:** I. S. A. J. van Kraay; **Aardrijkskunde:** drs. K. Bant; **Biologie:** drs. C. J. Hey en P. J. Pieterse; **Muziek:** A. M. Arends-Croes; **Tekenen:** U. D. Mathew; **Handvaardigheid A:** J. G. M. Strick; **Handvaardigheid B:** O. Benschop-Erasmus; **Gymnastiek:** L. F. van Putten.

De verdeling van de keuzevakken was als volgt: rekenen: 8; aardrijkskunde: 3; biologie: 12; geschiedenis: 13; tekenen: 11; handvaardigheid a: 6; handvaardigheid b: 4; lichaamelijke oefening: 11; muziek: 5. Vrijwel alle docenten hebben hun programma's gemaakt en ingeleverd bij de VLA. Die had het geheel weer doorgestuurd aan de inspectie. Voor alle andere oorspronkelijke be-

open letter ...

(vervolg van pagina 5)

You said something about those foreigners who would not be interested in courses to improve their poor pedagogical knowledge.

Once (in 1972) there was "onderwijsdag." There were all kind of lectures. A Dutch teacher went to the lecture educational appliances. After the lecture all teachers were very "interested." About 15 people would like to start a course. On the first day appeared about 4 people (Dutch). After some weeks one Antillian colleague came.

I need not saying the staff of the course was very disappointed about all those bloody Dutch teachers who preferred to go to the beach. Once there was also (it looks like a fairy-tale, but unfortunately it is nothing of the kind) a music course.

Looking forward to improve his poor knowledge of Antillian music a Dutch teacher went to it. There were two Dutch teachers and one Antillian colleague. Of course all Dutch teachers should be forced to go to such a course. The Antillian teachers know their

music and knowing it implies one is also able to teach it with the right, didactic methods. I accuse you, drs. Simo:

- 1) that you give an unshaded impression of most Dutch teachers.
- 2) that with an appeal to your sociological knowledge you try to pass for your unshaded impression as so-called scientifically justified facts.
- 3) that through this one should think that all Dutch teachers show those unpleasant qualities.
- 4) that through this the — according to your opinion — very few Dutch teachers who are good, will no longer be interested in school.
- 5) that through this the children of those teachers will no longer get a good education.
- 6) that you — conscious or unconscious — cultivates an anti Dutch mood which causes strained relations between all teachers of Aruba.
- 7) that through this the education of the children of Aruba will getting worse.

May history of education / judge of you, Drs. Joseph Simo.

WILLEM AALBERS

(onderwijzer aan de Don Boscoschool).

hoofddakte cursus voor derde rangers

zwaren was nu — in principe — een oplossing gevonden. Zo was over het hospiteren b.v. bepaald, dat dat geen struikelblok mocht vormen; desnoods zou voor ieder geval apart een oplossing komen, de schoolbesturen hadden zich daartoe bereid verklaard. Streefdatum 1 februari 1974 kon niet gehaald worden, omdat aan bepaalde kleine voorwaarden nog niet voldaan was, waardoor het "ja" woord van de inspectie, de officiële toestemming, nog niet uitbleef. 15 februari werd de nieuwe streefdatum, maar op het moment dat we dit schrijven weten we nog niet of de cursus op die dag ook werkelijk van start is gegaan. De cursus zal 60 weken gaan duren, de vakanties niet meegerekend.

Resumerend kunnen we het volgende vaststellen:

- de VLA heeft het kader gevormd waarbinnen de lotgenoten-derde rangers zich organiseerden en hun plannen nader uitwerkten;
  - de VLA heeft voortdurend bij de bevoegde instanties gepleit voor het creëren van een hoofddakcursus voor derde rangers;
  - de VLA is met oplossingen gekomen voor allerlei bezwaren;
  - de VLA heeft docenten gezocht;
  - de VLA heeft advertenties geplaatst en de kandidaat-cursisten op haar kantoor ingeschreven;
  - de VLA heeft — via de docenten — voor een programma van de cursus gezorgd;
  - de VLA heeft zowel met docenten als met cursisten vergaderd en hen alle gewenste informatie verschaft;
- Kortom: zonder de VLA, zonder een krachtige vakbond, was deze cursus nooit tot stand gekomen!

Als straks de 36 kandidaten (hopelijk) geslaagd zullen zijn, heeft de VLA daarmee het belang van een deel van haar leden, maar tegelijkertijd ook het belang van het onderwijs op Aruba, gediend, dat met 36 nieuwe hoofddakbezitters dan weer een beetje op een hoger peil is gekomen. Wederom is de noodzaak van een krachtige vakbond aangetoond.

... alvorens wij vinden dat ze goed genoeg is voor onze Toyota's. Als u het zou willen doen, zou u uw wagen 13 jaar moeten houden. Als dat geen uithoudingstest is voor onze prototypes.

TOYOTA

garage cordia aruba

grawata

Gezlangd: E. O. Alberga (sinds 1 febr. de Graaf voor het examen Engels M.O.-doctoraal examen of thepedagogiek. Voorstaan dus dr. Alberga; Y. C. Perkins en J. de Graaf voor het examen Engels M.O.-A. A. Allen hartelijk gefeliciteerd.

Benoemd: Dr. W. C. H. Driessen, tot directeur van de APA. Pablen.

Volgens dr. Driessen is het woord "grawata" afkomstig van het Samakriet "grab-hata", hetgeen "griffl" betekent. Hopenlijk schrijft hij er binnenkort eens een artikel over.

In de Beurs stond enige tijd geleden het volgende bericht: "Hebben met voldoening geconstateerd dat twee publicaties gedurende het afgelopen jaar kwalitatief enorm vooruit zijn gegaan. We bedoelen "Vorm", het orgaan van de VLA, dat als orgaan voor de leden uitstekend aan zijn doelstellingen beantwoord heeft en steeds weer, ook voor de buitenstaander interessant leesmaterieel bood. Ook de uiterlijke verzorging getuigde steeds van smaak en deskundigheid." Bedankt, bedankt. Trouwens, de Beursis ook wel een goede krant. (Het andere blad dat een complimentje kreeg was Amistad).

Volgens de Amigoe van 31 januari '74 heeft de regering zich thans duidelijk uitgesproken voor invoering van het Papierwet op kleuter- en basisscholen. Het heeft er natuurlijk niets mee te maken, maar het is wel een feit dat Vorm, vanaf het eerste nummer dat de huidige redactie uitbracht, hiervoor steeds geplikt heeft.

Vanaf maart t | juni '73 woedde op Aruba de Slag om de Hoofdluis tussen VLA en Gezondheidsdienst over de vraag of al dan niet d.d.t. gebruikt moest worden bij de verdeling van deze parasiet. In Time van jan. '74 stond een berichtje over een hoofdluis-epidemie onder de 19.000 schoolkinderen van Anderson, Indiana. Hoe werd het daar aangepakt? Dr. Raymond Vanderhook, directeur van de afb. bestaande uit de volgende voorschriften: Stop je hoofd in water van 128-130 Fahrenheit. Dit doodt zowel de eitjes als de luizen in 3 minuten. Of gebruik een haardroger zodanig, dat de hitte sterk genoeg is om gedurende 5 minuten de hoofdluis te prikkelen. Wie geen van beide methoden wenste toe te passen, kon Kwellschampoo gebruiken.

Grag badden wij ook met een kandidaat meegedaan aan de Missverkiezing. Maar welke naam moesten wij haar geven? Miss Vorm? Dat kon toch niet! Miss Vla dan? Ook weinig elegant. Toen hebben we het plan maar opgegeven.

Wij vertrouwen erop dat iedere catoochilverkoper de opbrengst van zijn loten, iedere smokkelaar de winst op zijn contrabande en iedere corrupte ambtenaar zijn ontvangsten steekpenningen aan de belasting heeft opgegeven, zoals werd voorgeschreven op de bijlage bij het aangiftebiljet voor de inkomstenbelasting van dit jaar.

voorstel t.a.v.

v.l.a. bibliotheek (informatiecentrum)

Als sinds enkele jaren bestaan er binnen de bond vage plannen om te komen tot een soort informatiecentrum t. b. v. haar leden en daardoor het onderwijs en de Arubaanse samenleving in het algemeen. Dit streven kan gezien worden als één middel om te komen tot het doel, zoals vervat in de VLA-statuten art. 3, lid 1, 2 en 3. Voor het nut van een dergelijk informatiecentrum behoort, naar wij mogen aannemen, niet verder gepleit te worden. Het gaat er nu in de eerste plaats om dat het "gedaan" wordt.

Hieronder hebben wij het informatiecentrumplan praktisch proberen uit te werken. Wij zeggen met opzet "proberen", want we zijn leken op dit gebied en het zou daarom best mogelijk zijn, dat wij enkele aspecten vergeten ofwel onjuist vergeten hebben. Vandaar dat wij onze ideeën op papier zetten: er kan dan over gedacht en gepraat worden en zo snel mogelijk tot de werkelijk praktische uitwerking overgegaan worden. (Met name de werkgroep "Antillanisering" zit te popelen om boeken; zij hebben zelfs al een lijst met gewenste titels ingediend. Zou het mogelijk zijn om vooruitlopend op de definitieve afwerking van het plan, deze titels vast te bestellen? (Betalings door hoofdbestuur en/of sectie b.o.).

opzet

Een commissie van mensen, voorgezeten door de sectiebesturen (één per sectie en vrijwillig) en door de verschillende werkgroepen komt regelmatig bijeen om voorstellen voor aankoop van boeken of voorstellen t.a.v. de organisatie van het centrum, die binnenkomen van: de sectiebesturen, individuele leden en de werkgroepen, te bespreken teneinde een eindvoorstel te goedkeuring bij het hoofdbestuur of sectiebesturen in te kunnen dienen. Deze commissie bestaat tenminste uit 3 mensen; één om de bijeenkomsten te organiseren en te leiden en om voorstellen, indien nodig, mondeling toe te lichten bij het hoofdbestuur of de sectiebesturen. Eén om de eindvoorstellen uit te werken en op papier te zetten, om offertes aan te vragen e.d. Eén om toezicht te houden op de praktische gang van zaken i. v. m. het uitlenen en dergelijke.

Het uitleenbureau is gevestigd in het VLA-hantoor en wordt geleid door de adm. kracht. Het is tenminste 2 middagen per week geopend voor VLA-leden. De boeken worden voor een termijn van 2 à 3 weken uitgeleend (voor de werkgroepen — indien strikt noodzakelijk — kan een langere termijn gelden). Hier moet zeer strak de hand aan gehouden worden; bijv. door het opleggen van niet-kinderachtige boetes. De verdere administratieve finesses worden door het toezichthoudend lid en de adm. kracht uitgewerkt en ter goedkeuring aangeboden.

financiën

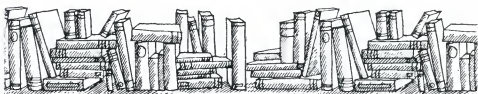
Jaarlijks zet het hoofdbestuur een bepaald bedrag t.g.v. de bibliotheek op haar begroting. Hierop kan door de commissie en door de secties een beroep worden gedaan. Indien de secties een beroep op de algemene begroting doen, gebeurt dit: a. omdat de sectie (gesteund door de commissie) van mening is, dat de bepaalde boeken ook van duidelijk algemeen belang zijn; b. als het geld van de sectie op is of niet bestemd voor de aankoop van boeken. (Dit regels zouden eigenlijk wel achterwege gelaten kunnen worden; in de praktijk zal de commissie wel adviseren welke boeken van welke begroting betaald kunnen worden). De aanschaf van kasten en ander materiaal t. b. v. de bibliotheek komen ten laste van de hoofdbegroting (niet onder de post "bibliotheek" wel te verstaan).

alg. opmerkingen

Blijkt de belangstelling erg groot te zijn, d.w.z. té groot t.o.v. het aantal aangeschafte boeken, dan kan overgegaan worden tot het heffen van een extra contributie (alleen voor VLA-bibliotheekleden; niet voor alle VLA-leden), waardoor a. de belangstelling terugloopt(?); b. er meer boeken aangeschaft kunnen worden.

De mogelijkheid inhoe verre wij voor dit doel steun (in geld of in natura) kunnen krijgen van CLAT en eventuele andere organisaties, dient zo spoedig mogelijk onderzocht te worden. De commissie dient o.i. wel van te voren een soort kader op te stellen waarbinnen de aan te schaffen titels een plaats moeten kunnen vinden. Bovendien zouden binnen dit kader bepaalde prioriteiten gesteld kunnen worden i. v. m. de noodzaak en de behoefte van dit moment en de meest nabije toekomst.

C. BRUCE | H. OPLAAT

VOGELS VAN ARUBA

De flora en fauna van de Nederlandse Antillen zijn geheel West-Indisch. De eilanden laten vele voorbeelden van bodemerositie zien. Erosie veroorzaakt door zowel wind, zout als regen. Het geheel is droog met uitzondering van enkele perioden van hevige regenval. Twee extreme voorbeelden van hevige regenval schijnen de jaren 1962/'63 en 1973/'74 te zijn. De verlaten steenwoestijnen maken alleen een xerofytische groei mogelijk, wat wil zeggen, dat de typische planten van de Benedenwinden droogteplanten zijn met tal van aanpassingen aan zon, wind en zout. Dit brengt ook weer een aangepast vogelleven met zich mee. En van de Benedenwinden is Aruba weer het droogste eiland.

de kust en salina's

De rifeilandjes en koraalvelden langs de kust bevatten nog steeds verschillende vogels, die wat hun voeding betreft aangevoerd zijn op de zee en de daar in levende organismen. Langs de stranden brengen strandlopers, zilverplavieren en andere steltlopers de winter door. Ze voeden zich met materiaal dat aanspoelt en/of levende organismen uit de grond. Veel van deze dieren zijn eveneens waar te nemen in de maanden oktober, november en december bij de salina's van de waterzuivering en de uit rioolwater bestaande salina's bij Sheraton, waar genoemd hotel ook op afwatert. Alleen de bewoners van Sheraton schijnen geen last van de stank te hebben! Op deze plaatsen worden dikwijls zeldza-

me waarnemingen gedaan; zelfs van vogels die niet bekend zijn in deze streken. Wist u, dat hier plm. 100 paren sterns broeden met nesten, die 3 à 4 eieren bevatten? Onze indruk is, dat de kolonie nog steeds toeneemt.

malmok en palm beach

Op deze plaatsen plonsen de pelikanen in zee. Onderwater nemen ze een enorme hap water en boven water zeven ze de vissen eruit, terwijl het water aan beide kanten de bek uitloopt. Is het u wel eens opgevallen, dat deze dieren een "oversprongbeweging" toepassen, wanneer ze niets gevangen hebben? Ze gaan bij een mislukte vangst ijerig de veren poetsen om even later hun geluk weer eens te beproeven. Ter vergelijking; mensen, die niet opgewassen zijn tegen een bepaalde situatie krabben bijvoorbeeld op hun hoofd. Van Aruba waren tot 1973 geen officiële broedgevallen van pelikanen bekend. In het voorjaar van 1973 en in augustus 1974 hebben we meer dan 20 nesten van de bruine pelikaan gevonden. Het aantal eieren en jongen was gemiddeld drie. De nesten, die in mangroven zitten, zijn in verhouding erg klein, want de volwassen dieren hangen er aan alle kanten overheen. Het geheel stinkt naar vis en het is een reuze karwei om deze bomen te beklimmen om opnamen te maken. Fregatvogels cirkelen om de kolonie heen en proberen vis te roven van de aanliggende pelikaanouders. Eveneens zag we een stinkvogel — een soort gier die je in Suriname veel tegen

drs. j. c. hey, leraar biologie aan het collegio arubano, vertelt iets over de vogels van aruba

foto's: j. hey en r. de graaff

komt — boven de nesten cirkelen, zodat we het vermoeden hadden, dat hier een flinke tol geheven werd. Genoemde stinkvogels zijn bij Isla di Oro iedere avond te zien. Ze schijnen meegebracht te zijn uit Colombia. Het is de moeite waard er eens een dode geit te brengen om deze dieren bezig te zien.

de lagoenen

Boven de lagoenen kunnen we regelmatig sterns, lachmeuwen, reigerachtigen en in de winter de visarend, een toerist uit Noord-Amerika, waarnemen. Al deze vogels vinden een rijk visgebied, vooral in het Spaans Lagoen, omdat hier een broedplaats van vis is. Het aantal reigers op Aruba is betrekkelijk groot. Afhankelijk van het jaargetijde bivakkeren ze in de salina's bij Sheraton of in het Spaans Lagoen. Het meest aanwezig zijn de kleine Amerikaanse reiger, ook wel "The lady with the golden slippers" genoemd, vanwege zijn goudgele voeten, de kleine blauwe reiger en de groene reiger. Van een aantal reigersoorten bestaat een witte en een ge-

steltkluit

kleurde vorm. In januari 1974 namen we zelfs twee lepelaars in het Spaans Lagoen waar, terwijl we in de loop van 1973 eenmaal flamingo's over het eiland hebben zien vliegen.

het binnenland

Het binnenland in het westen van Aruba bestaat uit een kaal landschap met geïsoleerde dierblokken, alsoevelden en verspreid staande dividivibomen. Dit "savannegebied" is voor de vogels weinig aantrekkelijk. We vinden er de vogels, die in de omgeving van onze huizen ook voor komen, zoals de chuchubi, moffi en barica heel. Typisch voor deze vogels is hun aanpassingsvermogen aan zowel onbewoonde als bewoonde gebieden.

kleine geelpootruiter

bruine pelikaan

noordkust

De steenwoestijnen langs de Noordkust zijn zeer vogelarm. We zien er de kinkini op jacht naar hagedissen en de warawara, die als een echte gier op zoek is naar geitencadavers. Wel broeden er visdieven en dwergsterns, die echter zeer verspreid langs de gehele noordkust voorkomen. De holenuil, een uilesoort die alleen op Aruba voorkomt zien we hier niet meer. Op het Lagoterrein komen er gelukkig nog een paar voor.

de rooien

De rooien, waar na de regentijd het water het langst aanwezig is, zijn redelijk begroeid en worden druk bezocht door vogels. Vele parkieten broeden in de rots-wanden of in termietenesten. Oranje en gele troepiaal zijn regelmatig te zien. Opvallend is, dat de oranje troepiaal algemeen is maar dat je er zelden een nest van vindt, de nesten komen in het hart van cactusbomen voor, terwijl de gele troepiaal zeldzaam is, je hem nooit ziet, maar wel regelmatig de gewezen hangende nesten tegenkomt. Interessante excursiegebieden zijn Arikok, Jamanota, Gran Tonel en vooral de rooien, die tussen deze hoger gelegen gedeeltes liggen. Hier hoeven we verder niet op in te gaan, daar Oscar Uyen hier al een goede indruk van gegeven heeft.

**parkiet en holenuil
alleen op aruba**

amerikaanse kleine zilverreiger
(the lady with the golden slippers)

de zee

Echte zeevogels, die alleen de nacht op het land doorbrengen, zijn de Noddies en Boobies. Deze vogels zwerfen over de oceanen en komen alleen aan land om te slapen en te broeden. Bij Malmok kan men af en toe Noddies langs de klifkust zien zitten. Op Bonnienda op de rotsen bij het natuurreservaat Washington. De bevolking vangt ze 's avonds met behulp van strikken en rooistert ze ter plaatse. Alleende borststukken worden gegeven. Op deze plaatsen liggen honderden dode exemplaren. Op het wrak de Antilia zijn meestal ook wel een paar Boobies te zien.

algemeen

Het aantal bekende vogelsoorten van Aruba is ongeveer 84. We schrijven ongeveer omdat we de laatste tijd soorten waargenomen hebben, die niet bekend waren voor dit eiland. Het is een bekend feit, dat naarmate het aantal waarnemers stijgt, het aantal waargenomen soorten evenredig toeneemt. Van de 84 soorten geeft prof. Voous in de "Vogels van de Antillen" voor Aruba 26 doortrekkers of wintergasten uit Noord-Amerika. Dit getal zal in de loop van de tijd ook wel veranderen. In Europa ging het aantal doortrekkers ook omhoog toen men moderne vangmiddelen ging gebruiken in verband met het ringonderzoek. Vele vogels zijn in het veld namelijk alleen door specialisten te herkennen. Voous legt eveneens de nadruk op twee ondersoorten, die alleen op Aruba voorkomen, met name de Parkiet (*Aratinga pertinax arubensis*) en de Holenuil (*Spectyocucularia arubensis*).

Als we ons realiseren dat Aruba een vrij dichte bevolking heeft, als we daarbij rekening houden met het jachtinstituut van de mens en de vernietiging van het landschap, moeten we concluderen dat de vogels op Aruba in de bedreigde hoek zitten. We hebben allen de verantwoordelijkheid voor ons eiland en moeten er voor zorgen, dat de vogels geen aparte staat gaan vormen naast de mens. Ze moeten geïntegreerd worden, zodat ze als een welkome natuurverrijkende factor in ons milieu mee gaan doen. Hier kunnen wij als leerkrachten veel aan doen.

school sport

„Spennend moment bij de homeplate.

„Pitchen.“ Let op de reclame voor sportschoenen.

„Strike in fresh air... - hij speelde ook voor lege tribunes.

Dit jaar organiseerde de schoolsportcommissie voor het eerst ook een softballtoernooi voor het b.o. 24 scholen leverden wel hun inschrijvingsformulier in, maar enkelen vergaten hun leerlingen op de juiste plaats en tijd af te zetten. Inderdaad het was uw eerste vakantiedag, maar voor de leerlingen ook . . . Het toernooi startte op 8 verschillende velden, winnaars speelden verder in één van de 2 stadions en de finalisten bestreden elkaar in het ballpark.

De organisatoren hadden onder leiding van de heer F. Oliveira een goede opzet gerealiseerd, een enkel schoonheidsfoutje is volgend jaar verdwenen. We nemen aan dat dan ook de sportieve onderwijscrachten meer gemobiliseerd worden, ook op het sportveld heeft de schooljeugd belangstelling en supportoring nodig. Allen die aan deze dag met plezier en animo hebben meegewerkt nogmaals onze dank.

F. Kunst (de heer Kunst is leraar lich. opvoeding aan het Colegio Arubano)

Wet geeft first basepire, „save“ of „out“?

„Hit.“ Zijn team gaat in het Wilhelmine stadion verder.

carnaval
eindelijk...

www.carnaval.nl

wachten op godot

Van Beckett's beroemde toneelstuk "Wachten op Godot" werd door de collega's Harms, Autsema, Gerfin, De Graaff en Van Keule, vrijdag 8 en zaterdag 9 februari in het Kas di Kultura een succesvolle vertolking op de planken gezet.

ZOMERVAKANTIEREIZEN NAAR: **NEDERLAND:**
1974

in groepsverband van min. 20 pers.:
goedkope individuele enkele en
retourreizen.

MADURO REISBUREAU ARUBA

14-DAAGSE CRUISE:

"Angelina Lauro," vanaf
\$495 tot \$1095 p.p.
Vertrek om de twee weken op
zondag vanuit Aruba. Route:
Aruba-Cartagena-Panama-
Jamaica-Pt. Everglades-Nassau-
San Juan-St. Thomas-
Martinique-Trinidad-Caracas

7-DAAGSE CRUISE:

"Cunard Adventurer," vanaf
\$300 tot \$695 p.p.
Vertrek iedere maandag vanuit
Aruba. Route: Aruba-La Guaira-
Grenada-St. Lucia-St. Thomas-
San Juan.

ORANJESTAD - TEL. 3888
SAN NICOLAS - TEL. 5239

hagemeyer aruba

fergusonstraat 144

geeft nu aan alle VLA-leden
een korting van 25%
(uitgezonderd op airco's)

Whirlpool

kw alit eitsa rtik e len...

*U weet het
trouwens
bij*

ARUBA TRADING COMPANY

B.F. GOODRICH AUTOBANDEN
EN ACCU'S
KANTOORBENODIGDHEDEN
EN SCHOOLMEUBILAIR

technica antiliana nv

L. G. Smithboulevard 124
Tel. 2444 - 2861

primeur voor de antillen

Juwelier **KAN**

brengt als eerste op de Nederlandse Antillen het nieuwste elektronische horloge

ETERNA SONIC

Voor mensen die met secondes werken is dit het enige werkelijk nauwkeurige horloge.

Nauwkeurig tot op ongeveer 30 seconden per maand. Een batterij draagt zorg voor de energie van het uurwerk, toereikend voor een jaar.

Voor de grootste precisie naar **KAN**
Vraagt vrijblijvend naar de

ETERNA SONIC